

PŘÍLOHA Č.1

„Pokud chcete realizovat svá největší přání a touhy, pokud chcete zvládnout ty nejobtížnější úkoly, rozpoznajte a využijte ty principy, nebo přirozené zákony, jejichž působení podléhají výsledky, jichž chcete dosáhnout.“¹

Stephen R.Covey stručný životopis a náhled do díla

Stephen Richards Covey se narodil 24. října 1932, zemřel 16. července 2012.² V době studia na univerzitě v Utahu a Harvardu se rozhodl zasvětit svůj život pomoci druhým a celý život se aktivně naplnění svého životního cíle věnoval. Se svojí ženou Sandrou a její rodinou žil doktor Covey v Provo, ve státě Utah. Stal se otcem devíti dětí a celkem měl 52 vnoučat. Celý život vyznával Církev Ježíše Krista Svatých posledních dní.

Většinu své profesionální dráhy strávil absolvent univerzity a držitel mnoha čestných doktorátů, Stephen R. Covey, jako profesor na Brigham Young University v Provo ve státě Utah, kromě toho byl uznávaným lektorem leadershipu. Stephen R.Covey obdržel mnoho cen za přínos v oblasti leadershipu.

V roce 1985 založil S.R.Covey společnost s názvem „Stephen R. Covey and Associates“ Tato společnost byla v roce 1987 přejmenována na „Covey Leadership Center“, která se v roce 1997 spojila se společností „Franklin Quest“ a vytvořila tak společnost „FranklinCovey“

Stephen R. Covey je autorem mnohem knih, z nichž nejznámějším a pro tuto práci významným titulem je kniha „**7 návyků skutečně efektivních lidí**“ (The 7 Habits of Highly Effective People), která se stala světovým bestsellerem

---

¹ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život*. 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.23. ISBN 978-80-7261-268-0.

²Stephen Covey. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Stephen_Covey

nejen mezi manažerskými kruhy. Kniha vyšla poprvé v Americe roce 1989 u nás naposledy v roce 2014 jako jubilejní vydání. Průzkum časopisu „Chief Executive Magazine“ ocenil tuto knihu jako jednu ze dvou nevlivnějších knih 20. století v oblasti podnikání.³ Smyslem knihy je navození a probuzení potenciálu člověka pomocí principů a návyků chování. Druhou významnou publikací, ze které vychází tato práce je kniha „**I ve mně je lídr**“ („The leader in me“). Kniha podává návod a inspiraci, jak začlenit 7 *návyků* a další základní vůdčí schopnosti do osnov výuky. Některé další úspěšné tituly Stephena R.Coveyho:

„*Krok za krokem – to nejdůležitější především*“ („*First Things First*“)

„*Bez zásad nemůžete vést*“ („*Principle-Centered Leadership*“)

„*7 návyků šťastných rodin*“ („*The 7 Habits of Highly Effective Families*“)

„*8. návyk – od efektivnosti k výjimečnosti*“

„*Jak dosahovat předvídatelných výsledků v nepředvídatelných časech*“

Filozofie 7 návyků Stephena R.Coveyho

Změna bytí a vědění je postupný a vzestupný proces. Rozvíjíme znalosti, schopnosti a tužby, zbavujeme se omezení a dostáváme se na vyšší úroveň osobních i mezilidských vztahů. Podle Stephena R. Coveyho je návyk průnikem znalostí, schopností a tužeb. Znalost v tomto schématu představuje vědět co a proč dělat. Schopnost znamená umět to udělat a touha zajišťuje motivaci. Podle Stephena R.Coveyho vyvolávají změny, které provází náš současný styl života, ekonomické i společenské, potřebu zakotvení vlastní osobnosti i touhu po společenství prodchnutém porozuměním, tolerancí a spoluprací. Na cestě za osobním i společným vítězstvím je nutné přijmout určité principy a pozměnit zažitá paradigmatata. Stephen R. Covey si uvědomil, že úspěch v jakékoli oblasti lidského snažení je dán tím, zda jednáme v souladu s principy nutnými k jeho dosažení. Vychází z přesvědčení, že pro skutečný úspěch a pocit je nutné osvojit si určité základní principy. „*Principy*

---

³ FranklinCovey. [online]. [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: <http://www.franklincovey.cz/onas/stephen-r-covey/>

jsou neměnná trvalá vodítka našeho jednání“⁴ Lidé mnohdy potýkají se strachem, nejistotou, beznadějí a nedostatkem rovnováhy. Práce je hnacím motorem života, což rovnováhu nepřináší. Toužíme ovlivňovat druhé a být chápáni. Lidské odlišnosti vyvolávají konflikty. „Ačkoli umění kompromisu obecně přináší mnoho dobrého, ani jedna ze stran většinou není – s pro ni sice přijatelným ale průměrným výsledkem- skutečně spokojena.“⁵ Při svých úvahách o principech nutných k pocitům „úspěšnosti“ došel ke vnímání čtyřrozměrné podstaty člověka. Potřeby těla, mysli, srdce i duše a jejich naplňování umožňují nalézat trvalá řešení a směr.⁶ Výzkumem lidského jednání a studiem literatury, zároveň ale vlastními zkušenostmi z rodinného života, došel k otázkám etiky osobnosti a charakteru. „Asi si vzpomeneme na Drdův Vyšší princip, když neustále od Coveyho slyšíme, že veškeré naše konání by mělo být v souladu s principy, které jsou neměnné...“⁷

Změna paradigmat a nová úroveň myšlení

„Naše paradigmata ať už správná nebo nesprávná, jsou zdrojem našich postojů a chování a tudíž i našich vztahů k ostatním lidem.“⁸ Čím více jsou naše paradigmata sladěná s principy férovosti, integrity, čestnosti, lidské důstojnosti či služby, tím větší dopady budou mít na naši osobní či mezilidskou efektivnost.

Efektivnosti se podle Stephena R. Coveyho dá dosáhnout pouze na základě prospěšných a správných principů a změně paradigmatu, které bude založeno na těchto „správných „ principech. Důležité je směřovat „zevnitř ven“, což

---

⁴ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změni váš život*. 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.49.. ISBN 978-80-7261-268-0.

⁵ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změni váš život*. 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.26.. ISBN 978-80-7261-268-0.

⁶ COVEY, Stephen R. *Bez zásad nemůžete vést*. Hodkovičky: Pragma, 2003. ISBN 80-720-5904-1.

⁷ Mít vše hotovo.cz. [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z:

<http://www.mitvsehotovo.cz/2009/10/zit-v-souladu-s-principy/>

⁸ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změni váš život*. 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.45.. ISBN 978-80-7261-268-0.

znamená začít u sebe. Společným vítězstvím předcházejí vítězství osobní. *„Přístup zevnitř ven představuje pro mnoho lidí dramatickou změnu paradigmatu – protože působení odlišné podmíněnosti prostředím a sociálního paradigmatu etiky osobnosti je velmi silné.“*⁹

Principem 7 návyků je směřování k osobní efektivnosti. Toto mění paradigmatu a umožňuje dosahovat všeobecně prospěšných, dlouhodobých výsledků. Jsou rozděleny do tří rovin. Od závislosti k nezávislosti, přes nezávislost ke vzájemnosti. Přejít od závislosti k nezávislosti znamená rovinu osobního vítězství. Přejít od nezávislosti ke vzájemnosti znamená rovinu společného vítězství. Nezávislost je projevem vyššího stupně zralosti než závislost, vzájemnost je potom stupněm nejvyšším, zralejším. *„Vzájemnost dává možnost smysluplně se spolu s ostatními podílet na dění kolem sebe.“*¹⁰. Podle Stephena R.Coveyho je touha po nezávislosti *„...do značné míry reakcí na závislost – na to, že nás druzí kontrolují, řídí, využívají, manipulují a omezují...nezávislost však není v souladu s realitou vzájemnosti...nezávislí lidé nebudou dobrými lídry nebo členy týmu...nevycházejí z paradigmatu vzájemnosti.“*¹¹

Nutným předpokladem osobní efektivnosti ke které směřuje vytvoření a zosobnění 7 návyků jsou zdroje /u Stephena R.Coveyho PS- produkční schopnost, zdroj/, které musí být v souladu s produkcí žádoucího / P- produkce/. Nadměrná orientace na P-produkci znamená sebezničení opotřebovaností. Nadměrná orientace na PS –zdroje znamená žít z produkce

---

⁹ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život.* 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.57.. ISBN 978-80-7261-268-0.

¹⁰ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život.* 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.64.. ISBN 978-80-7261-268-0.

¹¹ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život.* 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.64.. ISBN 978-80-7261-268-0.

jiných. „*Rovnováha P/PS je skutečnou esencí efektivnosti...je to definice a paradigma efektivnosti opírající se o 7 návyků.*“¹²

Cesta od závislosti k nezávislosti

Přechod od závislosti k nezávislosti znamená první velikou rovinu osobního vítězství. Závislost můžeme nazvat paradigmatem typu *Ty*. Nezávislost paradigmatem typu *Já*.

První návyk- Bud'te proaktivní

Proaktivně jednat znamená jednat iniciativně a připustit si odpovědnost za to, co se stane.. Lidskou přirozeností je jednání a jednání by nemělo být podle Stephena R.Coveyho jen pouhou odpovědí na podmínky v nichž se nacházíme. Samo jednání musí směřovat k aktivitě, nesmí se zavřít v pohodlné pasivitě a čekání, jak věci dopadnou. Proaktivita je jednání směřující k převzetí záležitostí do vlastních rukou.

Můžeme si zvolit své vlastní reakce. Mezi podnětem a odezvou se nachází prostor pro svobodnou volbu.¹³ Náš okruh zájmu tvoří mnoho věcí a záležitostí, pouze na některé však máme vliv. Je to náš okruh vlivu a v tomto okruhu vlivu se můžeme chovat a můžeme jednat proaktivně, či reaktivně „*Jsmo odpovědni za mnoho věcí – za efektivitu svého jednání, za své štěstí, a myslím, že nakonec i za podmínky svého života.*“¹⁴

Druhý návyk – Začínat s myšlenkou na konec

---

¹² COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život.* 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.72.. ISBN 978-80-7261-268-0.

¹³ Your Way. [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://yway.cz/efektivni-navyky-1-dil-budte-proaktivni/>

¹⁴ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život.* 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.102.. ISBN 978-80-7261-268-0.

Odhodlání k jakémukoli jednání by mělo být vždy provázeno zpětnou vazbou a korigováním směru. „Každý výtvar člověka vzniká dvakrát, jednou v myslí člověka, podruhé v realitě.“¹⁵ Pokud nepřevzeme zodpovědnost za vytváření ve své myslí, dáváme větší prostor k našemu řízení okolím. Efektivnost našeho jednání nezávisí většinou pouze na vynaloženém úsilí ale hlavně na to, jakým směrem toto úsilí vynaložíme. Tedy *Návyk 2* je založen na osobním vedení a vytvoření si osobního poslání, které se nachází v samém centru našeho okruhu vlivu. Pokud podle Stephena R. Coveyho soustředíme svůj život na správné principy, nalezneme základ rozvoje těchto čtyř faktorů. „Míra naplnění těchto faktorů, stupeň jejich souladu a rovnováhy jsou funkcí našeho životního centra.“¹⁶

Třetí návyk – To nejdůležitější na první místo

Nezávislá vůle umožňuje efektivní sebeřízení a to znamená dávat nejdůležitější na první místo. Sebeřízení v tomto případě znamená rozčlenit problém na části, analyzovat situaci, stanovit plán opatření, znamená sebekontrolu, disciplínu a praktickou realizaci. Veškerou naši činnost definují dva faktory. Naléhavost a důležitost. Základem efektivního řízení je věnovat se plánovitě a důsledně záležitostem důležitým a nenaléhavým. Pokud máme zvnitřnělý *Návyk 2*, pohánějí nás dopředu skutečně důležité věci.

„Je zajímavé, že mezi nenaléhavými ale důležitými věcmi se nachází všech 7 návyků . Každý návyk se týká věcí mimořádně významných pro nás

---

¹⁵ Herout.net. [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z:

<http://www.herout.net/blog/2011/11/zacinejte-s-myslenkou-na-konec/>

¹⁶ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život*. 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.118.. ISBN 978-80-7261-268-0.

život – a které ho mohou nebývale pozitivně změnit, pokud se budeme pravidelně dělat.“¹⁷

Cesta od nezávislosti ke vzájemnosti

Efektivní vztahy vytváříme na základě dosažené nezávislosti. Nepodaří se nám vytvářet úspěšné vztahy s jinými lidmi, tolik potřebné k efektivnímu vedení, pokud nezvládneme vést a řídit sami sebe. *„Vytvářet jednotu, sjednocovat lidi tak, aby dokázali společně jednat vyžaduje velikou osobní sílu a odvalu...nejdůležitější zákony lásky a života realizujeme v individuálních vztazích s konkrétními lidmi.“¹⁸*

Čtvrtý návyk – Myslete způsobem výhra-výhra

Myšlení typu výhra-výhra je filozofií lidských interakcí. Znamená, že přijatá řešení v mezilidských interakcích jsou přijatelná pro všechny zúčastněné. Základ na němž utváříme návyk výhra-výhra je vzájemná důvěra a charakter jedinců v interakci. *„Uvažování výhra-výhra není technika. Je to paradigma lidských interakcí. Vyplývá z charakteru, pro nějž je typická integrita, zralost a mentalita hojnosti.“¹⁹*

Pátý návyk- Snažme se pochopit, potom být pochopeni

Empatické naslouchání založené na charakteru je základem tohoto návyku. Souvisí s předchozím návykem výhra-výhra. Podle Stephena R. Coveyho

---

¹⁷ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život.* 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.188.. ISBN 978-80-7261-268-0.

¹⁸ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život.* 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.209.. ISBN 978-80-7261-268-0.

¹⁹ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život.* 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.240.. ISBN 978-80-7261-268-0.

bychom se měli snažit dívat se na věc nejen optikou našeho úhlu pohledu ale pokusit se vidět věc i z druhé, partnerovy strany.²⁰

„Když nasloucháme s cílem rozumět druhým, spíše než s myšlenkou na to, jak jim odpovíme, začneme budovat správnou komunikaci a vztahy. Když druzí cítí pochopení, cítí se být potvrzeni a oceněni, zábrany se snižují a příležitost veřejně promluvit a být pochopen se stává mnohem přirozenější a snadnější. Snaha pochopit přináší vlídnost, snaha o to, být pochopen, přináší odvahu. Efektivnost spočívá v rovnováze obou.“²¹

Šestý návyk- Vytvářejte synergii

Synergie je vzájemné, společné, spolupracující působení, kterým dosahujeme vyšších výsledků než jednotlivě působící aktivitou. Synergie v pojetí 7 návyků znamená vytváření nejlepší společné alternativy. Vychází ze vzájemného respektu a pochopení, snad i ocenění vzájemných rozdílů při řešení problému, při prosazování příležitostí.²²

Základním předpokladem synergie, je vážit si odlišností partnera v komunikaci, či v řešení situace. Základní podmínkou je vzájemnost, o kterou usilujeme, a je účinná hlavně tehdy, když se musíme vyrovnat s nějakými nepříznivými vlivy působícími na situaci. *„Synergicky komunikovat znamená otevřít svoji mysl, srdce a vyjadřování novým možnostem, novým alternativám, novým volbám.“²³*

Sedmý návyk – Ostřete pilu

Sedmý návyk stojí vně kruhu všech ostatních návyků. Je nutným základem pro naplňování všech ostatních návyků a předpokladem osobní schopnosti

---

²⁰ Svět produktivity. [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z:

<http://www.svetproduktivity.cz/slovník/7-navyku-skutecne-efektivnich-lidi-podle-Coveyho.htm>

²¹ [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.motivace.estranky.cz/clanky/osobni-rozvoj/7-navyku-vudcich-osobnosti.html>

²² [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.motivace.estranky.cz/clanky/osobni-rozvoj/7-navyku-vudcich-osobnosti.html>

²³ COVEY, Stephen R. *7 návyků skutečně efektivních lidí: zásady osobního rozvoje, které změní váš život*. 3., rozš. vyd. Překlad Aleš Lisa. Praha: Management Press, 2014, s.269.. ISBN 978-80-7261-268-0.

produkce a obnovování čtyř dimenzí lidské podstaty. Fyzické, duchovní, mentální a citové. Skutečně efektivní obnova sil vyžaduje obnovovat v rovnováze všechny čtyři dimenze naší podstaty. Obnova sil je nutný princip, který nás posiluje na naší cestě za naplňováním *7 návyků* a dovolí nám pohybovat se po naší cestě stále vzhůru.